Επέτειος της Υιοθέτησης της Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Παιδιού

20 Νοεμβρίου

Η Παγκόσμια Ημέρα για τα Δικαιώματα του Παιδιού εορτάζεται κάθε χρόνο στις 20 Νοεμβρίου, με αφορμή την επέτειο της υιοθέτησης από τη Γενική Συνέλευση του Ο.Η.Ε., το 1989, της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού. Η Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού αποτελεί το πλέον αποδεκτό κείμενο για τα ανθρώπινα δικαιώματα παγκοσμίως. Την έχουν επικυρώσει όλα τα κράτη του κόσμου, εκτός των ΗΠΑ και της Σομαλίας, και τα 54 άρθρα της καλύπτουν όλα τα δικαιώματα των παιδιών που χωρίζονται σε τρείς κατηγορίες: Δικαιώματα Επιβίωσης, Ανάπτυξης, και Συμμετοχής.

Μερικά από τα δικαιώματα που αναφέρονται στη Σύμβαση είναι ο σεβασμός του παιδιού για τη διατήρηση της ταυτότητάς του, το δικαίωμα ελευθερίας και έκφρασης και η προστασία του από κάθε μορφή βίας ή εγκατάλειψης. Τα συμβαλλόμενα κράτη αναγνωρίζουν επίσης το δικαίωμα του παιδιού να απολαμβάνει το καλύτερο δυνατό επίπεδο υγείας και εκπαίδευσης. Όσον αφορά στην εκπαίδευση, αυτή καθίσταται δωρεάν και υποχρεωτική, παρέχει ισότητα ευκαιριών και αναπτύσσει πληρέστερα τα χαρίσματα και τις πνευματικές ικανότητες του κάθε παιδιού ξεχωριστά. Στη Σύμβαση αναγνωρίζονται ακόμα τα δικαιώματα των παιδιών με ειδικές ανάγκες και ικανότητες, ώστε να απολαμβάνουν, στο καλύτερο δυνατό επίπεδο, τα αγαθά της υγείας και της εκπαίδευσης και γενικότερα τα δικαιώματά τους.

Στη Κύπρο μας, λειτουργεί και ο Θεσμός του Επιτρόπου Προστασίας και Δικαιωμάτων των Παιδιών, ένας ανεξάρτητος θεσμός που ασχολείται αποκλειστικά με τη διασφάλιση των δικαιωμάτων των παιδιών. Στις 3 Οκτωβρίου 2019 διορίστηκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, ως Επίτροπος Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού, η κ. Δέσπω Μιχαηλίδου – Λιβανίου. Ανάμεσα στα διάφορα καθήκοντα της Επιτρόπου είναι να ευαισθητοποιεί και να διαφωτίζει την κοινωνία, ώστε να διασφαλίζονται πρακτικά τα δικαιώματα του παιδιού στην οικογένεια, στο σχολείο και στην ευρύτερη κοινωνία.

Παρά τα διεθνή κείμενα προστασίας των παιδιών, εκατομμύρια παιδιά εξακολουθούν να υποφέρουν από τη φτώχεια και να στερούνται της στοιχειώδους σχολικής εκπαίδευσης. Εκατοντάδες παιδιά υφίστανται τις τραγικές συνέπειες των πολεμικών συρράξεων και του οικονομικού χάους, μένουν ορφανά ή και πεθαίνουν από ασθένειες. Στην Κύπρο του 2025, όπου πολλά παιδιά γίνονται θύματα της οικονομικής κρίσης και εξακολουθούν να ζουν σε μια κατεχόμενη πατρίδα, εμείς οι εκπαιδευτικοί έχουμε ευθύνη να εργαστούμε σκληρά για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων τους.

Κωνσταντίνα Παπακυπριανού, Φιλόλογος